

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
dla GMINY TRZEBIELINO
NA LATA 2021-2030**



Spis treści

1. Wstęp	3
2. Procedura tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino	5
2.1. Podstawy prawne	5
2.2. Metodologia sporządzenia dokumentu	7
3. Charakterystyka Gminy Trzebielino	9
3.1. Położenie i podział administracyjny Gminy	9
3.2. Demografia	11
3.3. Przedsiębiorczość	14
3.4. Rynek pracy i bezrobocie	15
3.5. Opieka zdrowotna	19
3.6. Edukacja i kultura	20
3.7. Organizacje pozarządowe	23
3.8. Gospodarka mieszkaniowa	23
4. System pomocy społecznej w Gminie Trzebielino	24
4.1. Struktura finansowa GOPS w Trzebielinie	37
5. Problemy społeczne	40
6. Analiza SWOT	43
7. Założenia strategiczne	46
7.1. Adresaci strategii – grupy docelowe wymagające wsparcia w ramach pomocy społecznej	46
7.2. Wizja i misja	47
7.3. Cele	47
7.4. Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań	48
7.5. Źródła i finansowanie strategii	56
8. Monitoring i ewaluacja	56
Podsumowanie	57

1.Wstęp

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino na lata 2021-2030 jest dokumentem określającym zasady realizacji lokalnej polityki społecznej, instrumentem tworzenia spójności społecznej wyznaczającym cele i sposoby ich osiągnięcia poprzez współpracę podmiotów zajmujących się pomocą społeczną na terenie gminy Trzebielino i instytucji działających w obszarze polityki społecznej przy zachowaniu fundamentalnej zasady związanej z istotą samorządu terytorialnego – zasadą subsydiarności. Zgodnie z tą zasadą każdy szczebel władzy powinien realizować tylko te zadania, które mogą być skutecznie zrealizowane przez szczebel niższy lub same jednostki działające w ramach społeczeństwa. Instytucja pomocy społecznej w Polsce przeszła ewolucję od realizacji funkcji ratowniczej do prewencyjnej i usługowej. Opiekuńcza rola państwa maleje na rzecz pomocy samorządowej i organizacji pozarządowych.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki szeroko rozumianych kwestii społecznych. Odnosi się do problematyki przeciwdziałania marginalizacji i wykluczenia społecznego. Wskazuje przy tym nowe podejście do istniejących problemów społecznych oparte na zapobieganiu im. Niniejsza Strategia stanowić będzie uzupełnienie Strategii Rozwoju Gminy Trzebielino o problemy ograniczające wysoką jakość życia mieszkańców Gminy Trzebielino. Wpisując się w cele pożądane dla rozwoju gminy sprawia, że zrównoważony rozwój będzie możliwy przy ograniczeniu występowania problemów społecznych lub całkowitej ich eliminacji. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem niezbędnym do analizy obszarów występowania problemów społecznych, ustalania poziomu ich natężenia, określeniem ich skutków oraz zaplanowania sposobu ich rozwiązania bądź zminimalizowania.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie narzędziem wspomagającym proces tworzenia całościowego i spójnego systemu wspierania mieszkańców Gminy Trzebielino w pokonywaniu różnych trudności i rozwiązywaniu problemów z wykorzystaniem ich własnych środków i zasobów jak i środków i zasobów Gminy z uwzględnieniem zewnętrznych źródeł finansowania.

Dokument obejmuje okres 10 lat tj. od 2021 roku do 2030 roku. Wskazanie takiego okresu jest uzasadnione ze względu na zachodzące zmiany społeczne oraz sytuację demograficzną. Jest to optymalny okres, na jaki można zaplanować realizację celów strategicznych oraz wprowadzić trwałe i zauważalne zmiany w życiu mieszkańców gminy. Stanowi on materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu pomocy społecznej.

2.Procedura tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino

2.1. Podstawy prawne

Podstawą prawną sporządzenia strategii jest art. 17 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, który zobowiązuje gminy do opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych z zakresu polityki społecznej.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino na lata 2021-2030 jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi z zakresu polityki społecznej przygotowanymi na poziomie europejskim, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym.

Najważniejsze z nich:

- ❖ Strategia Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
- ❖ Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021 – 2027
- ❖ Narodowa Strategia Integracji Społecznej
- ❖ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)
- ❖ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego na lata 2021-2027
- ❖ Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020
- ❖ Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020
- ❖ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Powiatu Bytowskiego na lata 2021 – 2027
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020
- ❖ Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 – 2020
- ❖ Wieloletni rządowy program w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023
- ❖ Program pomocy bezdomnym „Pokonać bezdomność”
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020
- ❖ Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – Nowy Wymiar Integracji
- ❖ Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020
- ❖ Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020

oraz dokumenty strategiczne przygotowywane na poziomie lokalnym, takie jak:

- ❖ Strategia Rozwoju Gminy Trzebielino na lata 2016- 2025
- ❖ Wieloletni Program osłonowy Gminy Trzebielino w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019 – 2023

- ❖ Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023
- ❖ Program przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Trzebielino na lata 2021 – 2025.

Na konstrukcję Strategii mają również wpływ inne akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.Dz.U. z 2020r.,1876 ze zm.)
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021.1372)
- 3) Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021.1119 ze zm.)
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020.821)
- 5) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j.Dz.U. z 2020.111 ze zm.)
- 6) Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U.z 2021.877 ze zm.)
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz.U.z 2019.852 ze zm.)
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz.U.z 2021.1249)
- 9) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j.Dz.U.z 2021.1100 ze zm.)
- 10) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j.Dz.U.z 2021.423 ze zm.)
- 11) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2021.573 ze zm.)
- 12) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j.Dz.U.z 2021.2021)
- 13) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j.Dz.U. z 2020.1057 ze zm.)
- 14) Ustawa z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j.Dz.U.z 2021.75 ze zm.)
- 15) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j.Dz.U. z 2020.685)
- 16) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U.z 2021.1744)
- 17) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.z 2021.1285 ze zm.)
- 18) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2019.473)
- 19) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o osobach starszych (Dz.U.z 2015.1705)
- 20) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U.z 2019.2407 ze zm.)

21) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz.U.z 2020.1297).

2.2. Metodologia sporządzenia dokumentu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzebielino na lata 2021-2030 odnosi się do wielu obszarów i problemów wpływających na jakość życia mieszkańców gminy Trzebielino. Została ona stworzona w celu usystematyzowania i przewidywania możliwych zagrożeń, jakie istnieją bądź mogą mieć miejsce w Gminie Trzebielino oraz negatywnie wpływają na jej funkcjonowanie.

Metodologia opracowania strategii wynika głównie z zapisów zawartych w art. 16b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Zgodnie z treścią powołanego zapisu strategia zawiera:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a. celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b. kierunków niezbędnych działań,
 - c. sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d. wskaźników realizacji działań.

Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Trzebielino stanowi podstawę do określenia zasięgu i natężenia problemów społecznych występujących na obszarze gminy. W związku z tym w celu opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Wójt Gminy Trzebielino zarządzeniem Nr 66/2020 z dnia 26 sierpnia 2020 roku powołał zespół do opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w składzie:

- Grażyna Bodnar – Sekretarz Gminy,
- Joanna Kmiecik- kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie,
- Barbara Stoltman – Główny księgowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebielinie,
- Justyna Rapita – Podinspektor ds. społecznych, obronnych i obrony cywilnej w Urzędzie Gminy Trzebielino,
- Grażyna Sieklucka – Specjalista pracy socjalnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebielinie.

Zadaniem zespołu było:

- 1) przygotowanie założeń koncepcyjnych i metodologicznych do opracowania projektu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Trzebielino,
- 2) opracowanie diagnozy problemów społecznych,
- 3) ustalenie i weryfikacja listy strategicznych problemów społecznych,
- 4) określenie strategicznie projektowanych zmian,
- 5) opracowanie projektu strategii.

Przy aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wykorzystano Metodę Aktywnego Planowania Strategicznego oraz analizę SWOT. Punktem wyjścia była analiza sytuacji polegająca na identyfikacji słabych i mocnych stron, istniejących metod rozwiązywania problemów społecznych oraz identyfikacji problemów grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, prowadząca do określenia szans i zagrożeń w otoczeniu. Jednocześnie przyjęto założenie, że Strategia powinna być wyrazem woli mieszkańców, a jej formułowanie i wdrażanie jest podstawą do wyznaczenia celów. Wykorzystano do tego badania ankietowe, którymi objęto 110 mieszkańców gminy Trzebielino. Na podstawie tych ankiet zespół powołany do opracowania strategii przygotował „Diagnozę lokalnych problemów społecznych”.

Ponadto część diagnostyczna Strategii została przeprowadzona metodą analizy:

- dokumentów statystycznych GUS,
- danych będących w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, uzyskane w toku jego bieżącej działalności (sprawozdania, analizy, projekty);
- materiałów zebranych w czasie warsztatów strategicznych;
- ilościowej analizie problemów społecznych za lata 2017-2019;
- zasobów – instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych;
- analizy SWOT.

Do definiowania problemów społecznych zastosowano między innymi wskaźnik kwalifikacji do świadczeń pomocy społecznej zakładając, że osoby i rodziny, które skorzystały z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, doświadczają rozmaitych trudności definiowanych w kategoriach problemu społecznego (np. ubóstwa, bezrobocia), stanowią więc obiektyw

Część programowa opierała się na opracowaniu i wskazaniu:

- misji Strategii;

- celów strategicznych;
- celów operacyjnych;
- kierunków działań;
- źródeł finansowania i wskaźników realizacji;
- informacji na temat sposobu wdrożenia i prowadzenia monitoringu działań.

3. Charakterystyka Gminy Trzebielino

3.1. Położenie i podział administracyjny Gminy

Gmina Trzebielino jest gminą wiejską, położoną w zachodniej części województwa pomorskiego w północnej części powiatu bytowskiego na granicy z powiatem słupskim. Jest jedną ze 123 gmin województwa pomorskiego w tym jedną z 98 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich oraz jedną z 10 gmin powiatu bytowskiego. Od Morza Bałtyckiego dzieli gminę 50 km. Gmina Trzebielino zajmuje obszar 225,4 km², co daje jej 4 miejsce w powiecie bytowskim. Stanowi to 10,28% powierzchni powiatu bytowskiego.

Rysunek 1. Położenie Gminy Trzebielino



Rysunek 2. Gmina Trzebielino na mapie powiatu bytowskiego.



Źródło: Zasoby internetowe <http://www.kupsprzedaj.pl/mapa/pomorskie-bytowski>.

W skład gminy wchodzi 29 miejscowości tworząc 11 sołectw:

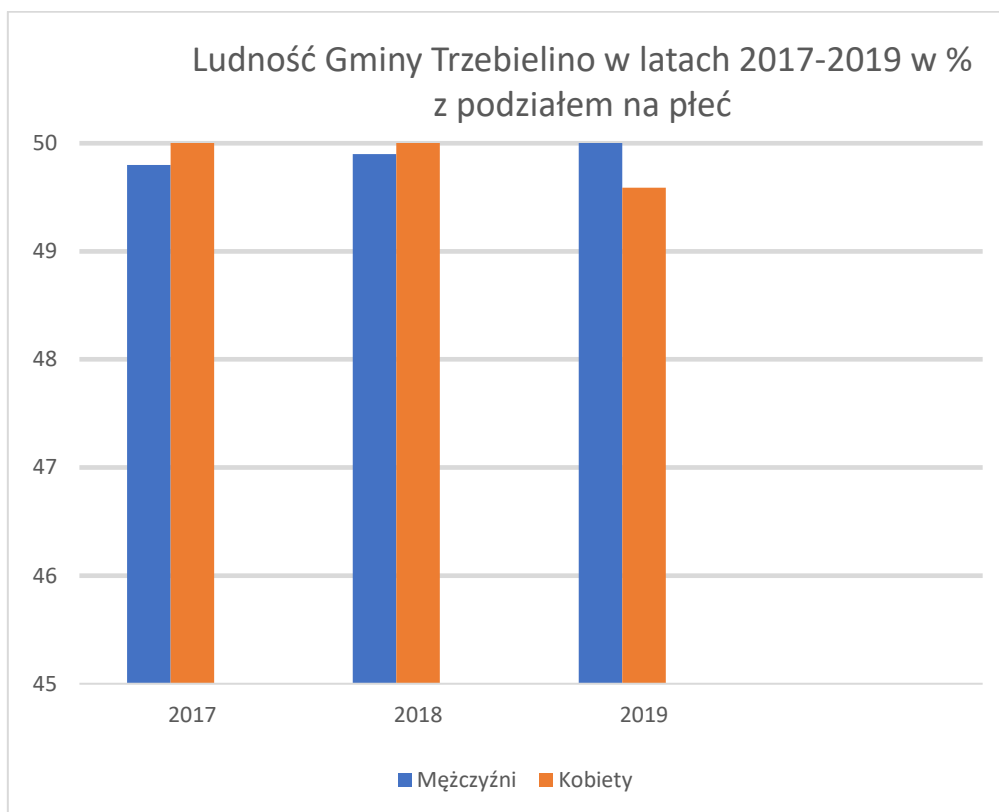
<i>Sołectwo</i>	<i>Miejscowości wchodzące w skład sołectwa</i>
Bożanka	Bożanka, Broczyna, Czarnkowo, Grądkie Dolne, Popielewo
Cetyń	Cetyń, Wargoszewo
Dolno	Dolno, Bąkowo, Glewnik
Gumieniec	Gumieniec, Ciemnica, Kleszczewo, Radaczewo
Miszewo	Miszewo
Objezierze	Objezierze, Myślimierz, Moczydło
Poborowo	Poborowo, Owczary
Starkowo	Starkowo, Starkówko
Suchorze	Suchorze, Uliszkowice, Zielin Górny
Trzebielino	Trzebielino, Szczyciec, Toczek
Zielin	Zielin

3.2. Demografia

Sytuacja demograficzna mieszkańców Gminy Trzebielino została opracowana na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego z lat 2017-2019 oraz Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Trzebielino za 2019 rok. Analiza danych pozwoliła na zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej ludności, przedstawienie pełnej struktury demograficznej mieszkańców i dokonanie w tym zakresie prognozy na najbliższe lata. Powyższe czynniki są bardzo istotne w planowaniu zabezpieczenia społecznego mieszkańców na najbliższe lata.

Gminę Trzebielino w końcówce roku 2017 zamieszkiwało 3757 osób. W tym 1886 kobiet i 1871 mężczyzn. Natomiast w roku 2018 -3741, w tym 1868 mężczyzn i 1873 kobiety. W roku 2019 -3729, w tym 1879 mężczyzn i 1850 kobiet. Gęstość zaludnienia to średnio ok. 16,60 osób na km². Liczba ludności zmniejszyła się w stosunku do poprzedniej prognozy o 1,32%.

Szczegółowe dane przedstawiają wykresy i tabele.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Trzebielino

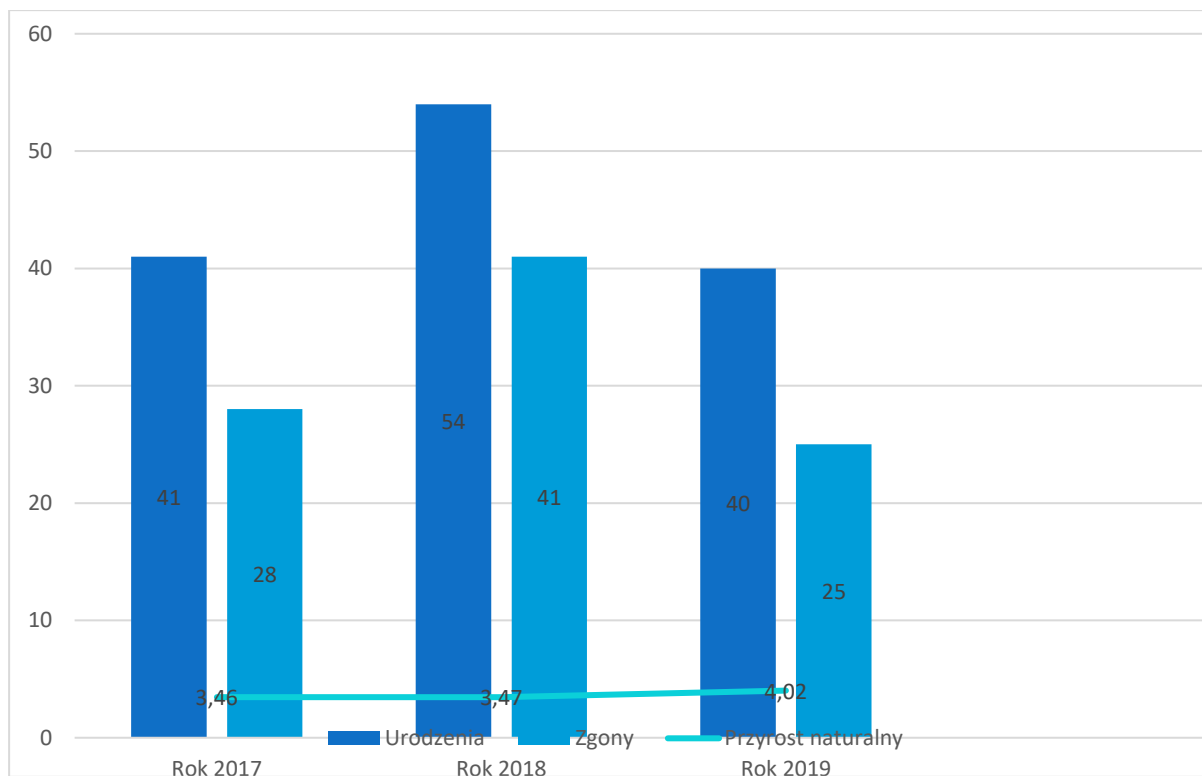
Na podstawie przedstawionych danych zaobserwować można zmianę w roku 2019 rozdziału procentowego kobiet i mężczyzn.

Liczbę ludności w sołectwach przedstawia poniższa tabela. Wynika z niej, iż największa koncentracja ludności występuje na terenie miejscowości Trzebielino i stanowi ponad 20% całej ludności gminy:

L.p.	Sołectwo	2017	Udział %	2018	Udział %	2019	Udział %
1	Bożanka	157	4,17	150	4,00	151	4,02
2	Cetyń	335	8,92	335	8,95	329	8,82
3	Dolno	203	5,40	214	5,72	223	5,98
4	Gumieniec	208	5,54	203	5,43	199	5,33
5	Miszewo	125	3,33	129	3,45	123	3,29
6	Objezierze	280	7,45	271	7,24	268	7,18
7	Poborowo	204	5,42	202	5,39	204	5,47
8	Starkowo	330	8,78	326	8,71	328	8,79
9	Suchorze	657	17,49	650	17,37	664	17,80
10	Trzebielino	774	20,60	762	20,37	750	20,11
11	Zielin	484	12,88	499	12,94	490	13,14
Suma		3757	100 %	3741	100 %	3729	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Trzebielino

Gmina Trzebielino ma przyrost naturalny dodatni kształtujący się współczynnikiem urodzeń wynoszącym 4,02. Oznacza to, że w latach 2017- 2019 liczba urodzeń żywych znacznie przewyższała liczbę zgonów.



Źródło: Opracowanie własne

Dla polityki społecznej realizowanej w Gminie niezmiennie ważnym jest struktura wiekowa mieszkańców, zarówno aktualna jak i prognozowana.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w latach 2017-2019.

2017	2018	2019
811	812	811
399	390	383
412	422	428
2346	2302	2266
1076	1059	1044
1270	1243	1222
600	627	652
409	421	431
191	206	221

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Trzebielino

Analizując dane zawarte w tabeli można zauważyć, że najliczniejszą grupę stanowi grupa osób w wieku produkcyjnym, jest to ok. 62% populacji Gminy. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi ok. 16% ogółu ludności Gminy, a w wieku przedprodukcyjnym – ok. 22%.

W analizowanym okresie można zauważyć, że liczba osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na tym samym poziomie, w której liczniejszą grupę stanowią mężczyźni 52%. Zauważyć można dość znaczny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym- o ok. 4%. W przedziale osób w wieku poprodukcyjnym bardzo zauważalnym elementem jest dość duży wzrost liczby kobiet w stosunku do liczby mężczyzn. Jest to aż o ponad 100%. Wpływ na tę wartość ma wiek emerytalny, który jest o pięć lat krótszy dla kobiet. Widoczny jest tu stały przyrost. W roku 2017 było to ok. 16%, w roku 2018 –ok. 17% a w roku 2019 jest to już ok.18%.

Liczby te jednoznacznie wskazują na wzrost liczebności osób starszych, a co za tym idzie starzenie się społeczeństwa w Gminie Trzebielino, co w dalszej perspektywie może prowadzić do nasilenia się problemów społecznych dotyczących osoby starsze i zwiększenia zapotrzebowania na wsparcie ze strony samorządu, specjalistyczne usługi medyczne, opiekę paliatywną a także całodobowe usługi opiekuńcze. Niezbędna jest także likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.

3.3. Przedsiębiorczość

Gospodarka gminy opiera się na leśnictwie, rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym. Według danych dla obszaru gminy Trzebielino, w Centralnej Ewidencji i Informacji w Działalności Gospodarczej (CEIDG) w 2019 roku zarejestrowano 11 nowych przedsiębiorców, wykreślono natomiast 4.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: budownictwo, handel, naprawa pojazdów oraz przetwórstwo przemysłowe.

Liczba wpisów według sekcji działalności gospodarczej:

		Rok 2018	Rok 2019
SEKCJA A	Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo	12	13
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	21	20
SEKCJA F	Budownictwo	67	72
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; Naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	30	30
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	10	9
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	2
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	3	3
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	1
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4	3
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	8
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	9
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	6	7
	Razem	176	177

3.4. Rynek pracy I bezrobocie

Bezrobocie jako problem społeczny jest problemem złożonym i różnie definiowanym. Jest to jedna z przesłanek do ubiegania się o przyznanie pomocy społecznej zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Bezrobocie obniża standard życia i pogłębia obraz patologii społecznej, bezpośrednio wpływa na poziom życia rodziny oraz jej funkcjonowanie w społeczeństwie. Prowadzi do:

- dezintegracji rodziny i osłabienia jej więzi,
- większego narażenia na patologię oraz wpływ używek,
- braku poczucia bezpieczeństwa oraz braku dalszej edukacji dzieci i młodzieży,
- powielania negatywnych wzorców.

Na sytuację bezrobotnych wpływa wiek a także poziom wykształcenia.

Tabela poniżej przedstawia strukturę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w latach 2017-2019 w Gminie Trzebielino

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób bezrobotnych ogółem	250	216	161
W tym:			
-kobiety	146	132	110
-mężczyźni	104	84	51
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	69	50	35
W tym:			
-kobiety	31	26	23
-mężczyźni	38	24	12
Osoby dotychczas niepracujące	31	26	19
W tym:			
-kobiety	24	20	14
-mężczyźni	7	6	5
Absolwenci(do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki)	7	7	5
Posiadający gospodarstwo rolne	4	1	1
Bez kwalifikacji zawodowych	45	49	32

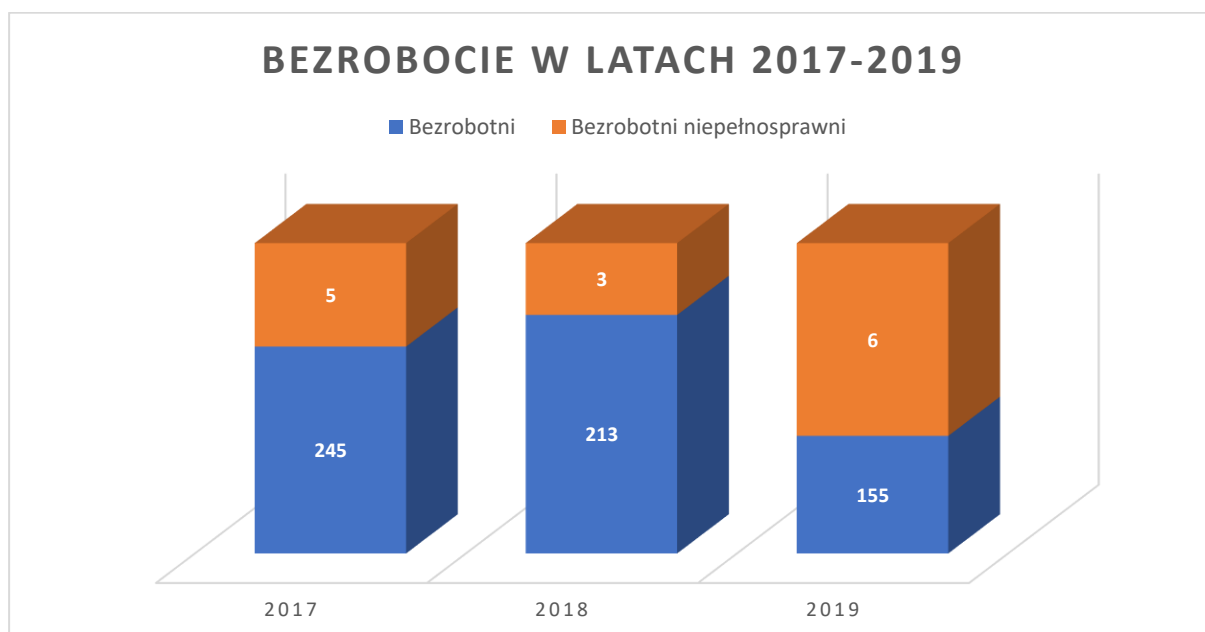
Bez doświadczenia zawodowego	43	38	30
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	34	37	35
Osoby do 30 roku życia	98	81	42
Osoby do 25 roku życia	40	32	22
Osoby długotrwale bezrobotne	126	111	89
Osoby po 50 roku życia	57	50	36
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	49	47	45
Niepełnosprawni	5	3	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Miastko

Analizując strukturę bezrobocia, należy zauważyć, że w latach 2017-2019 :

- bezrobocie zmniejszyło się o 3,42%,
- zmniejszyła się liczba osób z prawem do zasiłku o 34 osoby tj. o 49,27%,
- o 3 osoby wzrosła liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych,
- ze względu na wiek zauważamy, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby do 30 roku życia, które stanowią ok.26%.
- dużą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne tj. ok. 55%.

Liczba wszystkich bezrobotnych w stosunku do bezrobotnych niepełnosprawnych



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Miastko

Wykres powyżej wskazuje na spadek poziomu bezrobocia, jednak niepokojący jest wzrost bezrobotnych niepełnosprawnych i brak dostępności na rynku pracy rozwiązań dla osób z dysfunkcjami.

Zauważalna i niepokojąca jest również znacząca ilość osób długotrwale bezrobotnych tj. ok. 55% na koniec 2019 r, ponieważ są to osoby najbardziej narażone na wykluczenia społeczne i najtrudniej takie osoby wprowadzić na rynek pracy. Długotrwale bezrobocie wymaga współdziałania różnych instytucji i organizacji zajmujących się wdrożeniem osób na rynek pracy. Warto zaznaczyć, że w walce z bezrobociem bardzo pomaga współpraca pomiędzy Urzędem Pracy oraz Samorządem Gminy Trzebielino. Znajomość rynku pracy oraz kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu gminy a także sytuacji życiowej osób pozostających bez pracy pozwala na dobór odpowiednich form wsparcia w ramach aktywizacji zawodowej. Dzięki tej dobrej współpracy ilość osób bezrobotnych maleje. Jednak niepokojącym jest fakt, iż wzrasta ilość osób bezrobotnych niepełnosprawnych.

3.5.Opieka zdrowotna

Mieszkańcy gminy mają dogodny dostęp do podstawowej opieki medycznej, zapewniony przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MAMED”, który świadczy usługi w oparciu o kontrakt zawarty z Narodowym Funduszem Zdrowia. W ramach świadczeń mieszkańcy mogą korzystać z opieki lekarza pierwszego kontaktu, lekarza pediatry oraz usług pielęgniarskich i opieki położnej. W Trzebielinie można również skorzystać ze świadczeń stomatologicznych. Na terenie gminy funkcjonuje również punkt apteczny.

Specjalistyczna opieka medyczna dla mieszkańców gminy Trzebielino świadczona jest w:

- Szpitalu Powiatu Bytowskiego Sp. z o.o. w Bytowie,
- Szpitalu Miejskim w Miastku Sp. z o. o.,
- Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Janusza Korczaka w Słupsku Sp. z o.o.

W ramach prowadzonej profilaktyki zdrowotnej na terenie Gminy Trzebielino realizowane były programy zdrowotne:

1) Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV) na lata 2015-2019:

- w 2017 r. zaszczepiono 12 dziewczynek
- w 2018 r. zaszczepiono 12 dziewczynek
- w 2019 r. szczepienia nie odbyły się z powodu braku szczepionek na rynku

2) Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie po 65 roku życia:

- w 2017 r. zaszczepiono 50 osób
- w 2018 r. zaszczepiono 50 osób
- w 2019 r. zaszczepiono 50 osób

W roku 2018 prowadzona była akcja „Pomóż Marysi i Innym”, dzięki której propagowano świadomość dotyczącą chorób nowotworowych a także udało się zarejestrować 1258 osób w bazie Fundacji DKMS, której celem jest znalezienie dawcy dla każdego pacjenta na świecie potrzebującego przeszczepienia krwiotwórczych komórek macierzystych z krwi lub szpiku kostnego.

W roku 2019 w ramach zadania skierowanego do dzieci w wieku 5-9 lat pn. **Superwiewiórka przyjaciółka Oli i Kuby**, przekazano 40 dzieciom wiedzę z zakresu: pierwszej pomocy i bezpieczeństwa- konieczność wprowadzenia małych dzieci w zagadnienia zachowania się w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia swojego i innych osób, higieny – konieczność kształtowania u dzieci właściwych nawyków higienicznych w celu rozprzestrzeniania się chorób, zdrowia psychicznego - w związku z narastającą falą przemocy na świecie i brutalizacją życia, pojawia się konieczność pokazania dzieciom pozytywnych wzorców zachowań w celu kształtowania tolerancji, wrażliwości i radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

Rokrocznie przeprowadza się również programy profilaktyczne związane z wczesnym wykrywaniem raka piersi poprzez wykonywanie bezpłatnych badań oraz prowadzi się kampanię informacyjną mającą na celu poprawę dostępności i jakości usług medycznych oraz w ostatnim okresie wskutek zagrożenia pandemicznego kampanię bezpieczeństwa i higieny życia.

3.6. Edukacja i kultura

System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoją rolę musi być dostosowany do bieżących i przyszłych potrzeb danej społeczności. Dotyczy to zarówno procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak i warunków w jakich ten proces się odbywa. Baza materialna placówek oświatowych musi zatem spełniać wszelkie wymogi i tym samym być przyjazna wszystkim uczniom.

W Gminie Trzebielino istnieje sieć placówek edukacyjnych, począwszy od poziomu edukacji przedszkolnej, poprzez szkoły podstawowe. Na terenie gminy nie występują placówki niepubliczne.

Gmina Trzebielino jest organem prowadzącym dla 3 placówek oświatowych:

1. Szkoła Podstawowa im. Zjednoczonej Europy w Starkowie,
2. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Suchorzu wraz z Punktem Przedszkolnym;
3. Szkoła Podstawowa im. Sportowców Polskich w Trzebielinie wraz z Punktem Przedszkolnym

Infrastruktura szkolna, budynki i ich wyposażenie oraz dostępne dla uczniów obiekty sportowe, stanowią majątek gminy bezpośrednio służący potrzebom uczniów i nauczycieli. Stan tej infrastruktury wpływa na warunki nauczania i pośrednio na jej efekty.

Obecnie wszystkie budynki szkolne są docieplone, suche, czyste, bezpieczne i estetyczne, a bezpośrednie otoczenie uporządkowane. Gmina w miarę możliwości wspomaga podległe placówki, pozyskując środki finansowe z różnych programów i instytucji. Również dyrektorzy szkół podejmują wszechstronne działania aby poprawić warunki nauczania.

Placówka	Sale lekcyjne	Pracow.infor matyczna	Sala gimnast	Świetlica/ biblioteka	Stołówka	Gabinet pedagoga
Szkoła Podstawowa w Starkowie	12	1 (świetłowód)	1	1	1	1
Szkoła Podstawowa w Suchorzu	10	1 (świetłowód)	1	1	1	1
Szkoła Podstawowa w Trzebielinie	10 +2	1 (świetłowód)	1	1	1+ kuchnia	1

Procesy demograficzne bezpośrednio wpływają na kształt sieci szkolnej, na wykorzystanie budynków, pomieszczeń i wyposażenia, a także na koszty prowadzenia każdej placówki. Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym jest wyznacznikiem jednostkowych kosztów nauczania. Mała ilość uczniów w klasie tworzy korzystniejsze warunki pracy nauczycieli i pozwala na bardziej zindywidualizowane podejście do uczniów, ale znacząco zwiększa koszty w danej szkole.

Liczba uczniów w klasie											
Placówka	Liczba oddziałów /średnia liczba dzieci w oddziale	Kl. O	Kl. I	Kl.II	Kl.III	Kl.IV	Kl.V	Kl.VI	Kl.VII	Kl.VIII	Ogółem dzieci
Szkoła Podstawowa w Starkowie	9/12	17	7	14	10	7	9	14	13	14	105
Szkoła Podstawowa w Suchorzu	9/14	18	17	10	17	9	15	10	14	14	124
Szkoła Podstawowa w Trzebielinie	11/11	25	13	9	10	11	10	28	4	6	116

Tabela przedstawia dane z roku szkolnego 2019/2020. W porównaniu do roku 2018 liczba uczniów w szkołach zwiększyła się o 13 osób.

Działalność kulturalną w Gminie Trzebielino prowadzi Biblioteka Gminna pełniąc wiodącą rolę w tym zakresie. Biblioteka Gminna z dniem 01.01.2004 r. została ustanowiona samorządową instytucją kultury pod nazwą „Biblioteka Gminna w Trzebielinie” z siedzibą w Trzebielinie, ul. Pomorska 24, wpisaną do rejestru instytucji kultury Gminy Trzebielino pod nr 1/2003. Od stycznia 2021 roku pełna nazwa brzmi” Biblioteka – Gminne Centrum Kultury w Trzebielinie”

Biblioteka Gminna w Trzebielinie prowadzi i utrzymuje **światlice** wiejskie w gminie prowadząc w nich działalność kulturalną.

3.7. Organizacje pozarządowe

Nazwa		Adres
1.	Stowarzyszenie Sportowe GKS „Diament”	Trzebielino 77-235 Trzebielino
2.	Stowarzyszenie „Wzajemna Pomoc”	Trzebielino 77-235 Trzebielino
3.	Stowarzyszenie „Rozwiń Skrzydła”	Starkowo 77-235 Trzebielino
4.	UKS Gladiator	Starkowo 77-235 Trzebielino
5.	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych "Dłoń"	Suchorze 77-235 Trzebielino
6.	Ochotnicza Straż Pożarna	Trzebielino

Obszar organizacji pozarządowych nie jest zbyt mocno zagospodarowany, dlatego też dąży się do wspierania chętnych osób i podmiotów w tworzeniu organizacji poprzez wsparcie prane i merytoryczne.

3.8. Gospodarka mieszkaniowa

Sprawy gospodarki mieszkaniowej Gminy Trzebielino prowadzi Zakład Usług Komunalnych. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Trzebielino budynkami oraz lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zarządza Zakład Usług Komunalnych w Trzebielinie.

W ich zasobie znajduje się 8 mieszkań, wszystkie zasiedlone. Gmina nie posiada żadnych mieszkań socjalnych ani chronionych. Jest obszar polityki społecznej zupełnie niezagospodarowany.

4. System pomocy społecznej w Gminie Trzebielino

Podstawowym celem pomocy społecznej jest zapewnienie godnych warunków życia dla osób znajdujących się w niedostatku oraz przeciwdziałanie i zapobieganie patologiom społecznym. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Jednostką realizującą ustawę o pomocy społecznej w zakresie zadań zleconych i zadań własnych gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie. Ośrodek funkcjonuje od 1 czerwca 1990 roku. Obecnie zatrudnia 8 osób. Ośrodek realizuje zadania związane z przyznawaniem pomocy rzeczowej i finansowej osobom kwalifikującym się do jej otrzymania oraz prowadzi poradnictwo i pracę socjalną w myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej. Zadania w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Do podstawowych form pomocy należą:

- świadczenia finansowe,
- pomoc rzeczowa,
- praca socjalna,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie, niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających ze wsparcia Ośrodka w ramach ustawy o pomocy społecznej oraz ich udział procentowy w stosunku do wszystkich mieszkańców gminy Trzebielino w latach objętych niniejszą diagnozą, tj. 2017 do 2019 roku.

Rok	Liczba ludności w gminie ogółem - stan na 31 grudnia danego roku	Liczba osób, którym przyznano świadczenie pomocy społecznej	z	Udział % beneficjentów pomocy społecznej do ogólnej liczby ludności w gminie
2017	3757	307		8,17
2018	3741	270		7,22
2019	3729	284		7,26

Źródło: dane UG w Trzebielinie oraz sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Jak wynika z zamieszczonych w tabeli danych, spada liczba mieszkańców gminy, a liczba beneficjentów pomocy społecznej pozostaje od 2018 roku na niezmiennym poziomie.

Przyczyny przyznawania pomocy przez tutejszy Ośrodek w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2017-2019 prezentuje poniższa tabela.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w tych rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Ubóstwo	18	25	21	26	29	23
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	2	3	4	2	3	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	12	10	9	39	37	35
Bezrobocie	115	92	65	361	308	217
Niepełnosprawność	77	73	65	190	187	145
Długotrwała lub ciężka choroba	100	96	87	246	237	190
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	44	56	46	178	245	203
- rodziny niepełne	27	27	22	86	94	73
- rodziny wielodzietne	9	14	12	58	91	83
Alkoholizm	16	16	14	20	22	20
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	0	0	1	0
Przemoc w rodzinie	1	1	0	1	1	0

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Analiza natężenia problemów społecznych pokazuje, że największym problemem wśród mieszkańców Gminy Trzebielino jest długotrwała choroba i niepełnosprawność. Problemy zdrowotne utrudniają funkcjonowanie, zatrudnienie oraz pozyskiwanie dochodów jednocześnie zwiększając koszty funkcjonowania rodziny. Związane z leczeniem i rehabilitacją wydatki pochłaniają sporą część zasobów finansowych osób i rodzin powodując konieczność zwrócenia się o wsparcie do odpowiednich instytucji. Nadal ważnym problem społecznym utrudniającym funkcjonowanie rodzin jest bezrobocie. Brak zatrudnienia to brak dochodów, a

za tym idzie częstotliwość korzystania ze wsparcia systemu pomocy społecznej. To również brak środków na zwiększenie kwalifikacji zawodowych. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że problem bezrobocia z roku na rok ma tendencję malejącą.

Kolejne pozycje na mapie problemów społecznych Gminy zajmuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, samotne rodzicielstwo oraz wielodzietność. Liczebność tych rodzin wykazuje tendencję spadkową, co jest zasługą licznych działań interwencyjnych podejmowanych przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny oraz służby współpracujące. Liczba tych rodzin świadczy o coraz większej skuteczności wsparcia rodzin przez inne narzędzia pojawiające się w systemie wsparcia społecznego.

Na terenie Gminy Trzebielino obserwowany jest też problem nadużywania alkoholu przez jej mieszkańców. Skutki tej przypadłości widoczne są w pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która sukcesywnie rozpatruje wnioski o skierowanie osób na leczenie odwykowe. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu są widoczne w postawach rodzicielskich, zachowaniu społecznym, uszczuplają budżet domowy, zwiększają przemoc w rodzinach.

To właśnie z nadużywaniem alkoholu związana jest niejednokrotnie przemoc w rodzinie. W ostatnich latach problem ten został zbadany. Podjęto też szereg działań na rzecz poprawy osób doświadczających przemocy. Działania Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzone są z zastosowaniem procedury „Niebieskiej Karty” oraz wdrożeniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Z roku na rok pojawia się też problem bezdomności. Bezdomność jest niejednokrotnie konsekwencją nadużywania alkoholu oraz przemocy w rodzinie. Osoby bezdomne uzyskują wsparcie poprzez udzielenie schronienia w placówkach bezdomnych. Gmina Trzebielino nie posiada własnych placówek dla osób bezdomnych. Każdego roku dokonuje wyboru placówki i zawiera umowę na świadczenie tej formy wsparcia.

Wymieniony powyżej katalog problemów społecznych nie obejmuje wszystkich problemów występujących na terenie Gminy i nie został zamknięty. Wiele problemów nie zostało jeszcze rozpoznanych, co oznacza, że pojawienie się każdej dysfunkcji społecznej zostanie zbadane przez właściwe podmioty i instytucje Gminy oraz podjęte zostaną stosowne działania minimalizujące ich negatywne skutki.

Obecnie zidentyfikowane na poziomie Gminy Trzebielino problemy społeczne są zróżnicowane. Ich natężenie jest porównywalne z problemami okolicznych gmin i nie stanowi

istotnego zagrożenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, ale pojawienie się nawet najmniejszego problemu społecznego wymaga bieżącej reakcji i zapobiegania rozprzestrzenianiu się negatywnych skutków i pojawieniu się nowych zagrożeń społecznych. Celem rozwiązywania problemów społecznych oraz minimalizowania ich skutków na terenie Gminy Trzebielino będą podejmowane zróżnicowane działania, angażowane różne podmioty oraz instytucje.

Ustawowe formy pomocy materialnej w ramach pomocy społecznej przyznawane przez Ośrodek to:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy/jednorazowy,
- zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego,
- zasiłek celowy na zakup żywności w ramach programu rządowego,
- zasiłek celowy z tytułu klęski żywiołowej.

Tabela przedstawia najczęściej przyznawanej formy pomocy w latach 2017-2019 w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Liczba świadczeniobiorców i kwota świadczeń w latach 2017-2019 dla poszczególnych form pomocy.

	2017		2018		2019	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	47	233 803	46	228 782	46	244 053
-w tym dla osób pow.60 r.ż.	11	79 728	13	94 224	16	103 840
Zasiłki okresowe	40	46 502	35	44 197	25	19 880
-w tym dla osób pow.60 r.ż.	4	2 400	4	2 400	3	2 103
Zasiłki celowe	71	44 136	60	49 729	54	33 234
	12	5 400	15	6 300	17	6 900

-w tym dla osób pow.60 r.ż.						
--	--	--	--	--	--	--

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Ustawa o pomocy społecznej stanowi, że zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu oraz pogrzebu. Z definicji więc jest to pomoc jednorazowa. Zasiłek okresowy natomiast może być przyznany w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, a okres, na jaki może być przyznany, ustala się na podstawie okoliczności sprawy.

Z przedstawionego zestawienia wynika, że maleje liczba osób korzystających z takich form pomocy.

Na stałym poziomie natomiast utrzymuje się liczba osób korzystających z zasiłku stałego. Zasiłek stały jest świadczeniem, które przysługuje osobom niepełnosprawnym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, które nie posiadają innego źródła stałego dochodu (tj. emerytury, renty lub innego świadczenia finansowego) lub osobom po 60 roku życia-w przypadku kobiet, a w przypadku mężczyzn - po 65 roku życia. Zauważalny jest wzrost świadczeniobiorców w wieku emerytalnym, korzystających z tej formy wsparcia, co wskazuje na braki do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W ramach pomocy niefinansowej Ośrodek organizuje:

- usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- ubezpieczenie zdrowotne,
- pracę socjalną,
- schronienie, posiłek i niezbędną odzież,
- sprawienie pogrzebu,
- skierowanie i odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej.

Liczba świadczeniobiorców i kwota świadczeń w latach 2017-2019 dla poszczególnych form pomocy:

	2017		2018		2019	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
Schronienie	2	36 000	2	36 000	1	15 506
- w tym dla osób powyżej 60 r.ż.	2	36 000	2	36 000	1	15 506
Odpłatność za DPS	4	102 119	5	161 759	5	193 451
-w tym dla osób pow.60 r.ż.	2	51 000	3	97 055	3	116 070
Dożywianie - zakup posiłków	183	148 509	164	145 052	142	108 846
-w tym dla osób pow.60 r.ż.	4	2 750	5	3 430	6	4 500
Praca socjalna	153	-	138	-	161	-
-w tym z osobami pow.60 r.ż.	21	-	16	-	16	-
Usługi opiekuńcze	5	12 461	5	7 318	6	28 256
- w tym specjalistyczne(dzieci)	2	7 840	1	3 160	2	5 070
- w tym dla osób powyżej 60 r.ż.	3	4 621	3	5 252	3	17 390

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Schronienie jako zadanie własne gminy ośrodki zapewnia na podstawie porozumienia o współpracy ze schroniskiem dla osób bezdomnych, wyłanianym każdego roku na podstawie zapytania ofertowego, kierując się przede wszystkim spełnianiem standardów przez daną palcówkę oraz ceną usługi.

Według danych GOPS nieustannie rośnie zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, szczególnie dla osób powyżej 60 roku życia i niepełnosprawnych. Rodziny bowiem nie zawsze są w stanie sprawować samodzielnie należytą opiekę nad osobami zależnymi chociażby z powodu obowiązków zawodowych. Nastąpiła też zmiana tradycyjnego modelu rodziny,

odejście od modelu rodziny wielopokoleniowej. W takich sytuacjach niezbędne jest jej wsparcie w postaci zapewnienia opieki osobom tego wymagającym.

W przypadku konieczności zapewnienia usług całodobowych oraz w związku z brakiem osób, które mogłyby je świadczyć, niezbędne staje się umieszczenie w domu pomocy społecznej. Gmina nie posiada placówek zapewniających całodobową opiekę i wsparcie, dlatego mieszkańcy kierowani są do najbliższych placówek, najczęściej w powiecie bytowskim czy słupskim. Na terenie gminy obserwuje się wzrost zapotrzebowania na taką formę pomocy. Od 2018 roku jedna osoba z terenu gminy, posiadająca już skierowanie, oczekuje na umieszczenie w DPS. Wzrastają też koszty utrzymania mieszkańca w takich placówkach, (jak w tabeli 4). Maleje liczba dzieci, którym ośrodek, na wniosek rodzica, zakupuje posiłek w ramach programu rządowego - pod nazwą „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”-do 2018r., od 2019r. „Posiłek w szkole i w domu”. Powodem może być fakt, że część dzieci korzysta z takiej formy wsparcia w ramach programu gminnego Karty Dużej Rodziny Gminy Trzebielino. Wzrasta natomiast potrzeba korzystania z posiłku wśród osób po sześćdziesiątym roku życia. Wiąże się to z faktem, że osoby takie to osoby z niepełnosprawnościami, samotne, borykające się z szeregiem problemów zdrowotnych. W takich środowiskach często świadczone są więc usługi opiekuńcze, a także ośrodek zapewnia pomoc w postaci gorącego posiłku.

W ramach pomocy niefinansowej ośrodek od 2017 roku zajmuje się dystrybucją produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, we współpracy z Bankiem Żywności w Słupsku.

Liczba rodzin i wartość pomocy – pomoc żywnościowa w ramach PO PŻ

	2017	2018	2019
Liczba rodzin/ świadczeniobiorców	185/450	197/500	199/350 -
Tonaż ogółem	19,1	23,5	16,4
Liczba wydanych paczek ogółem w szt.	1743	3 440	1 964
Wartość pomocy ogółem w zł	85 857	113 120	83 345

Źródło: sprawozdania GOPS w Trzebielinie.

Pomoc w postaci paczki żywnościowej przyznawana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej, dla osób najbardziej potrzebujących, według kryterium dochodowego oraz z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji życiowej i rodzinnej beneficjenta. Skład paczki żywnościowej na każdy kolejny rok ustala Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Paczka zawiera artykuły spożywcze z następujących grup towarowych: artykuły warzywne i owocowe, artykuły skrobiowe, artykuły mleczne, artykuły mięsne, cukier biały, miód nektarowy, tłuszcze. Łączna waga paczki żywnościowej na rok dla jednej osoby to około 40 kg. Ta forma wsparcia cieszy się wśród mieszkańców gminy dużym zainteresowaniem i popularnością.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawę o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Z tej formy wsparcia skorzystało już wiele rodzin wielodzietnych na terenie gminy, tym bardziej, że od 2019 roku karta przysługuje także wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, nie tylko rodzicom dzieci małoletnich (oraz tym dzieciom).

Poniższa tabela prezentuje dane liczbowe beneficjentów karty dużej rodziny oraz gminnego programu Karta Dużej Rodziny w Gminie Trzebielino, przyjętego Uchwałą Nr 44/X/2015 Rady Gminy Trzebielino z dnia 17 czerwca 2015 r.

Liczba rodzin i wartość świadczeń – karta dużej rodziny.

	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin/ świadczeniobiorców	Wartość świadczeń w zł	Liczba rodzin/ świadczeniobiorców	Wartość świadczeń w zł	Liczba rodzin/ świadczeniobiorców	Wartość świadczeń w zł
Ustawa o Karcie Dużej Rodziny	13/66	-	11/55	-	163/143	-
Karta Dużej Rodziny w Gminie Trzebielino	37/112	40 992	48/146	45 318	60/167	50 849

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Program dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny w Gminie Trzebielino” w obecnej formie zakłada dwie formy wsparcia dla rodzin posiadających ogólnopolską kartę dużej rodziny, a mianowicie:

- ulgi w opłatach za gospodarowanie segregowanymi odpadami komunalnymi w wysokości 5 zł na trzecie i każde kolejne dziecko,
- korzystanie przez dzieci z rodzin wielodzietnych z żywienia w szkołach i formach opieki przedszkolnej na terenie gminy Trzebielino, z odpłatnością w wysokości 1 zł w wymiarze miesięcznym za każde dziecko.

Koszt wymienionych ulg przedstawiony jest on w tabeli, a ponosi go gmina Trzebielino ze środków własnych. Każdego roku koszt dopłaty do odpadów komunalnych i dożywiania rośnie z uwagi na coraz większą liczbę rodzin wielodzietnych na terenie gminy, a tym samym duże zainteresowanie programem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie realizuje ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która zobowiązuje gminy do zatrudniania asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Rodzina obarczona różnorodnymi problemami nierzadko nie jest w stanie zapewnić dziecku warunków do prawidłowego rozwoju, dlatego niezwykle ważne jest podejmowanie działań, które na ten rozwój pozwolą. Dlatego bardzo istotną rolę w systemie pomocy społecznej pełni asystent rodziny. Działania asystenta rodziny mają na celu wspomaganie rozwoju kompetencji wszystkich członków rodziny, tj. rodziców i dzieci, czemu ma służyć indywidualny plan pracy z każdą rodziną, indywidualne podejście do rodziny i jej problemów.

Poniższa tabela prezentuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny przez ostatnie trzy lata.

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny i liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych asystenturą	13	15	15
Liczba dzieci w tych rodzinach	48	42	40
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	6	11	16
Koszt pobytu dzieci w pieczy ogółem w zł	35 063	63 641	97 701

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie oraz materiały własne asystenta rodziny.

Powyższa tabela prezentuje także liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz koszty związane z pieczą, które ponosi gmina Trzebielino.

Odebranie dziecka biologicznej rodzinie i umieszczenie go w instytucjonalnej bądź rodzinnej pieczy zastępczej to działanie ostateczne, podejmowane tylko wtedy, kiedy dalszy pobyt dziecka w rodzinie zagraża jego bezpieczeństwu. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy na przestrzeni trzech ostatnich lat znacznie wzrosła. Przyczyn tego zjawiska jest wiele. Do najważniejszych należy niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, przemoc, uzależnienia czy zaniedbywanie obowiązków wychowawczych względem dzieci. Dziecko trafia do pieczy na podstawie postanowienia sądu, a w kosztach jego utrzymania partycypuje gmina; na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest to 10% ogólnych kosztów w pierwszym roku pobytu, 30 % w drugim roku oraz 50% kosztów w trzecim i każdym kolejnym roku.

Z rodzinami, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, nadal pracuje asystent rodziny w celu powrotu dzieci w środowisko rodzinne.

W gminie Trzebielino, na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zarządzeniem Wójta Gminy powołany jest Zespół Interdyscyplinarny. Zespół zajmuje się problemem przemocy w rodzinie oraz procedurą Niebieskiej Karty. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, tj. pracownicy socjalni i asystent rodziny miejscowego ośrodka pomocy społecznej, przedstawiciel GKRPA w Trzebielinie, przedstawiciel policji, zawodowi kuratorzy sądowi dla nieletnich i dorosłych Sądu Rejonowego w Miastku, pedagodzy szkolni szkół z terenu gminy oraz przedstawiciel Prokuratury Rejonowej w Miastku. Spotkania zespołu odbywają się średnio co sześć tygodni.

Poniższa tabela prezentuje dane liczbowe dotyczące spotkań w ramach zespołu interdyscyplinarnego oraz procedur Niebieskiej Karty na przestrzeni trzech ostatnich lat.

Liczba spotkań ZI i procedur Niebieska Karta w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
Liczba NK	6	5	3
Liczba spotkań ZI	6	7	6
Ilość spotkań grup roboczych w ramach ZI	14	17	10

Źródło: Sprawozdania roczne GOPS oraz materiały ZI.

Zespół na spotkaniach omawia bieżące problemy rodzin, w których występuje przemoc, ale także zagrożonych wykluczeniem, w których występują różnego rodzaju uzależnienia, niewydolnych wychowawcza itp. W każdym przypadku ustalany jest indywidualny plan pracy z rodziną.

Grupy robocze natomiast, w których skład wchodzi kurator, policjant i pracownik socjalny, zajmują się pracą ze sprawcą i ofiarą przemocy w rodzinie, tj. procedurą Niebieskiej Karty; informują o możliwościach i uprawnieniach, proponują konkretne rozwiązania sytuacji kryzysowej, oczywiście dostosowane do potrzeb i możliwości stron, opracowane z pełną akceptacją stron.

Jedną z najbardziej popularnych wśród mieszkańców gminy form działalności ośrodka jest wypłata świadczeń związanych z wychowaniem dzieci, niepełnosprawnością, tj. realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci-500+, ustawy o systemie oświaty- w zakresie stypendium i zasiłku szkolnego.

Liczba rodzin i kwota świadczeń – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, dobry start, stypendium szkolne.

	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
świadczenia rodzinne	274	1 663 397	258	1 932 255	238	1 965 166
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	17	136 480	15	131 180	15	111 000
świadczenia wychowawcze 500+	311	2 948 000	295	2 771 887	409	3 319 339
świadczenie „Dobry start” 300+	-	-	240	136 200	259	132 000
stypendium szkolne	54	100 262	39	90 570	38	96 200

Źródło: sprawozdania roczne GOPS w Trzebielinie.

Większość z w/w świadczeń przyznawana jest na okres zasiłkowy, co wiąże się z koniecznością corocznego złożenia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia przez beneficjenta.

Jak wynika z przedstawionych danych, maleje liczba świadczeniobiorców świadczeń rodzinnych, co może wiązać się z tym, że przy przyznaniu prawa do większości świadczeń rodzinnych ustawa o świadczeniach rodzinnych nakłada obowiązek stosowania kryterium dochodowego, które przy corocznym wzroście minimalnego wynagrodzenia, stanowi barierę dla części społeczności.

Wzrasta natomiast liczba osób korzystających z tzw. świadczenia 500+, na co bez wątpienia ma wpływ brak kryterium dochodowego - od m-ca lipca 2019 roku świadczenie przyznawane jest na każde dziecko do 18 roku życia.

Świadczenie jednorazowe Dobry start, tzw. 300+, zostało ustanowione Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku i przyznawane jest raz w roku dla ucznia w kwocie 300,00 zł – od m-ca lipca 2018 roku. Ma ono na celu wsparcie wszystkich rodzin, niezależnie od dochodu, w wyposażeniu dzieci do szkoły. W 2018 roku skorzystało ze świadczenia 454 osób z 240 rodzin, w 2019 roku 440 uczniów z 259 rodzin.

Stypendium szkolne natomiast przyznawane jest w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej, jako refundacja kosztów poniesionych w związku z kształceniem. Wypłacane jest dwa razy w roku szkolnym, na podstawie przedstawionych faktur obrazujących poniesione wydatki. Tutaj również maleje każdego roku liczba świadczeniobiorców, głównie z uwagi na kryterium dochodowe, które w pomocy społecznej waloryzowane jest raz na trzy lata, co przy corocznym wzroście minimalnego wynagrodzenia stanowi barierę do ubiegania się o prawo do tego świadczenia.

Uzależnienia i przemoc w rodzinie należą do ważnych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

W gminie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), której głównym zadaniem jest profilaktyka w zakresie uzależnień i przemocy. Skład komisji został powołany w dniu 28 listopada 2018r zarządzeniem Nr 149/2018 Wójta Gminy Trzebielino. Wszyscy członkowie GKRPA posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w/w zakresie.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązaniem problemów alkoholowych,
- Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- Podejmowanie działań w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,
- Opracowanie corocznie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych i przedkładanie Wójtowi Gminy i Radzie Gminy,

- Składanie sprawozdań rocznych z działalności Komisji,
- Prowadzenie spraw związanych z profilaktyką wynikającą z ustawy o zapobieganiu narkomanii, w tym opracowanie programu i sporządzanie sprawozdań w tym zakresie.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z przepisami wyżej wymienionych ustaw samorząd gminny zobowiązany jest do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalany jest corocznie Uchwałą Rady Gminy stanowiąc uzupełnienie niniejszej strategii oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego na cztery lata.

Zasadniczym Źródłem finansowania zadań wskazanych wyżej programów są środki finansowe z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Budżet Komisji kształtuje się w następujący sposób:

2017r.	-	39.150zł	;	narkomania	-	1.000zł
2018r.	-	39.440zł	;	narkomania	-	1.000zł
2019r.	-	39.440zł	;	narkomania	-	1.000zł

4.1. Struktura finansowa GOPS w Trzebielinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy, utworzoną w celu realizacji zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej.

Do zadań GOPS należy:

- realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej;
- realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, oraz ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów;
- realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- realizacja zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty w zakresie pomocy materialnej uczniom;

- realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej;
- realizacja zadań związanych z przemocą w rodzinie, oraz zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi;
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawami.

Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej każdego roku stanowią środki z budżetu państwa (dotacje) oraz środki własne pochodzące z budżetu Gminy.

Wydatki na poszczególne zadania w latach 2017- 2019 przedstawione zostały w tabeli poniżej

<i>Dział</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<u>Ochrona zdrowia</u>			
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	4 0 157	39 343	41 742
<i>Pomoc Społeczna</i>			
Domy Pomocy Społecznej	102 119	161 759	193 451
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadc.z pomocy społecznej, niektóre świadcz.rodz.oraz uczestn. CIS	43 754	42 938	21 793
Zasilki okresowe , celowe ,schronienia i zasilki stałe	330 989	311 447	303 559
Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	8 552	5 819	4 850
Usługi opiekuńcze i SUO	7 840	3 160	5 070
Pomoc w zakresie dożywiania	148 678	145 051	108 846
<i>Edukacja opieka wychowawcza Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym</i>			
<u>Stypendia dla uczniów</u>	100 262	90 570	96 200
<u>Rodzina</u>			
<u>Świadczenia wychowawcze</u>	2 947 785	2 730 101	3 319 339

<u>Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentac. oraz składki na ubezp. emerytalno rentowe</u>	1 833 700	1 873 818	1 965 167
<u>Karta dużej rodziny</u>	46 767	45 187	51 818
<u>Wspieranie rodziny Piecza zastępcz (PCPR)</u>	36 000	63 841	97 701
<u>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodz.zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz osoby pobierające zasiłki dla opiekunów zgodnie z przepisami ustawy z dn. 4 kwietnia 2014 r.</u>			22 380
<u>Inne</u>	564 495	769 520	820 794

Źródło: Sprawozdania budżetowe GOPS za poszczególne lata.

Największy wzrost wydatków obserwuje się na wydatki poniesione na świadczenia wychowawcze (ponieważ świadczenie to przyznawane jest od 2019 roku również na pierwsze dziecko w rodzinie) oraz świadczenia rodzinne – z uwagi chociażby na nowy rodzaj świadczenia , tj. świadczenie rodzicielskie.

Najmniejszy i malejący wydatek jest na dodatki mieszkaniowe. Przyczyną tego stanu rzeczy jest fakt, że rodziny nie spełniają już kryteriów przyznania, tj. mają coraz większe dochody na osobę w rodzinie, nie spełniają też kryterium metrażu.

5. Problemy społeczne

W celu obiektywnego zidentyfikowania istniejących problemów społecznych Gminy Trzebielino przeanalizowano przeprowadzone badanie ankietowe, zebrano informacje od osób pracujących lub działających na rzecz mieszkańców Gminy, z sołtysami, przeprowadzono konsultacje społeczne. Zebrane informacje pozwoliły określić zjawiska uznawane za problemy społeczne przez mieszkańców Gminy. Zebrane informacje uzupełniają przeprowadzoną diagnozę problemów społecznych w 2019 roku oraz tę wypracowaną przez zespół strategiczny.

Najbardziej nasilone problemy społeczne w Gminie Trzebielino to:

1. Starzenie się społeczeństwa Gminy.
2. Ubóstwo.
3. Bezrobocie.
4. Uzależnienia.
5. Niezaradność życiowa i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Opis najważniejszych problemów społecznych Gminy Trzebielino

Problem	Przyczyny	Skutki	Osoby których dotyczy
Starzenie się społeczeństwa Gminy oraz zmniejszenie ich samodzielności społecznej i bytowej	-migracja ludzi młodych; - rozluźnienie więzi rodzinnych; -wykluczenie komunikacyjne małych miejscowości, - niskie świadczenia emerytalno-rentowe lub brak uprawnień do świadczeń, - pogorszenie stanu zdrowia, - utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów,	- samotność wyalienowanie. - marazm życiowy, - nie zaspakajanie w pełni podstawowych potrzeb bytowych, -pogorszenie stanu zdrowia, - złe warunki mieszkaniowe, -konieczność zapewnienia usług opiekuńczych, -potrzeba doradztwa i pomocy w	-osoby starsze i ich rodziny; -osoby samotne i chore;

	-niski udział seniorów w imprezach kulturalnych;	załatwianiu spraw urzędowych, umów na usługi telefoniczne i TV,	
Uzależnienia	-brak lub niska wiedza na temat szkodliwości nadużywania alkoholu, dopalaczy, narkotyków i innych środków uzależniających; - brak wzorców; - brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego; -wpływ rówieśników;	- utrata zdrowia; -przemoc domowa; -wejście w konflikt z prawem; -zaburzone relacje w rodzinie; -problemy wychowawcze; -agresja i niepowodzenia szkolne, -bezdomność	-osoby uzależnione i członkowie rodziny; -lokalna społeczność;
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (niezaradność życiowa)	- brak wzorców; -uzależnienia; -wykluczenie komunikacyjne; -niskie kwalifikacje; -zły stan zdrowia, -mała ilość zorganizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji,	-niskie dochody; -uzależnienie od pomocy społecznej; -złe warunki mieszkaniowe; -niewłaściwe warunki rozwoju dla dzieci; -przemoc domowa;	-osoby niepełnosprawne i długotrwale chore, -osoby bezrobotne; -osoby niezaradne życiowo;

	-utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego		
Bezrobocie	- niskie kwalifikacje zawodowe; - brak chęci do poprawy swojej sytuacji i podjęcia pracy; -wykluczenie komunikacyjne – utrudniony dojazd do pracy; -uzależnienia; -niezaradność życiowa;	- brak wystarczających środków finansowych; -marazm życiowy; -zachowania patologiczne; -złe wzorce rodzinne; - słabe warunki mieszkaniowe;	-osoby bezrobotne i ich rodziny
Ubóstwo	-niskie kwalifikacje zawodowe, -niezaradność życiowa, -brak chęci do zmiany swojej sytuacji, -niepełnosprawność, -uzależnienia, -brak uprawnień do świadczeń z ZUS	-brak środków do życia, -zły wzorec dla dzieci, -złe warunki bytowe, -marazm życiowy, -wycofanie społeczne, - zły stan zdrowia, -konieczność korzystania z pomocy społecznej, -problemy wychowawcze.	-osoby pozostające bez pracy, -osoby z niepełnosprawnością i przewlekle chore, -osoby niezaradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

6. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów oraz zagadnień strategicznych. Jest skuteczną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną w gminie Trzebielino.

Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

1. Mocnych stron – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej a należyce wykorzystane sprzyjać będą jej wzmacniani;
2. Słabych stron- uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej i nie wyeliminowane będą ją osłabiać;
3. Szans- uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności lokalnej, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio ukierunkowanych działaniach mogą być wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu istniejących problemów społecznych;
4. Zagrożeń- uwarunkowań zewnętrznych, które nie zależą bezpośrednio od zachowania społeczności gminy a mogą stanowić istotne zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

W ramach analizy przeprowadzonych badań, zebranych informacji i danych statystycznych zespół do spraw opracowania strategii opracował analizę SWOT.

Silne strony w rozwiązywaniu problemów społecznych	Słabe strony w rozwiązywaniu problemów społecznych
1. Położenie gminy i jej walory przyrodnicze. 2. Czyste środowisko. 3. Dobrze zdiagnozowane problemy społeczne. 4. Wykwalifikowana i kompetentna kadra pomocy społecznej. 5. Dobra infrastruktura GOPS.	1. Ograniczony budżet gminy. 2. Brak dziennego domu pobytu dla seniorów i niepełnosprawnych. 3. Mała liczba organizacji pozarządowych wspierających instytucje samorządowe w rozwiązywaniu problemów społecznych.

6. Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego. 7. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej. 8. Otwartość ośrodka pomocy społecznej i samorządu gminnego na współpracę z lokalną społecznością 9. Wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów 10. mieszkańców gminy w tym projekty i programy profilaktyczne. 11. Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. 12. Działalność i dobra współpraca instytucji na rzecz osób i rodzin. 13. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego. 14. Organizacja spotkań integrujących mieszkańców np. spotkania opłatkowe, happeningi, festyny. 15. Atrakcyjna oferta zajęć kulturalnych i sportowych dla mieszkańców gminy.	4. Wykluczenie komunikacyjne małych miejscowości na terenie gminy. 5. Brak grup wolontariackich. 6. Wysoki poziom bezrobocia i wysoka stopa bezrobocia. 7. Niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców. 8. Niska aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i samopomocowych. 9. Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego. 10. Niskie zasoby mieszkaniowe, brak mieszkań chronionych i socjalnych. 11. Niekorzystne zmiany demograficzne – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. 12. Niska świadomość społeczna problemów społecznych. 13. Niewystraszająca oferta spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją. 14. Brak programów socjoterapeutycznych w funkcjonujących świetlicach wiejskich. 15. Istnienie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.
---	--

Szanse w rozwiązywaniu problemów społecznych	Zagrożenia w rozwiązywaniu problemów społecznych
1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych np. fundusze europejskie, rządowe. 2. Wdrażanie programów rządowych wspierających rodziny wychowujące dzieci. 3. Wykorzystanie potencjału osób starszych i niepełnosprawnych. 4. Tworzenie systemu wsparcia dla osób i rodzin będących w sytuacji kryzysowej. 5. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę i jej funkcjonowanie. 6. Napływ inwestorów do gminy. 7. Wzrost świadomości społecznej w zakresie problemów społecznych. 8. Rozwój nowych form pomocy osobom wykluczonym społecznie. 9. Rozwój samozatrudnienia.	1. Niekorzystne zjawiska demograficzne – odpływ ludzi młodych, starzenie się społeczeństwa. 2. Rozluźnienie więzi rodzinnych, rozpad rodzin. 3. Osłabienie funkcji opiekuńczej rodziny. 4. Preferowanie konsumpcyjnego stylu życia. 5. Zniechęcenie mieszkańców do aktywności społecznej. 6. Brak stabilności przepisów w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej. 7. Rosnąca ilość rodzin wieloprotblemowych. 8. Utrudniony dostęp do poradni specjalistycznych. 9. Alienacja osób starszych. 10. Dekretowanie zadań bez odpowiedniego pokrycia finansowego. 11. Słabo realizowane i wspierane programy profilaktyczne z zakresu ochrony zdrowia.

7. Założenia strategiczne

Dane uzyskane dzięki przeprowadzonej diagnozie i analizie SWOT dają możliwość wskazania założenia, że najbliższy okres wprowadzania zmian społecznych na terenie Gminy Trzebielino może zaowocować ograniczeniem skutków zidentyfikowanych problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych, intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Opracowane w niniejszej strategii prognozy pokazują w jakim kierunku należy prowadzić zmiany, aby działania strategiczne przyniosły jak najlepsze rezultaty oraz jak efektywnie zarządzać zmianą społeczną, aby wszystkim mieszkańcom Gminy Trzebielino żyło się lepiej.

7.1. Adresaci strategii – grupy docelowe wymagające wsparcia w ramach pomocy społecznej

Kluczowym zadaniem Gminy Trzebielino jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom. Na szczególną uwagę władz Gminy zasługują osoby, które z różnych przyczyn nie są w stanie samodzielnie dokonać poprawy własnych warunków życiowych. Wsparcie tych osób stworzy im szansę na rozwój i przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zakres zadań z tym związanych jest bardzo szeroki. Realizacja ich nastąpi poprzez działania z zakresu pomocy społecznej, sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury profilaktyki i ochrony zdrowia. Adresatami Gminnej Strategii rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino są mieszkańcy Gminy wymagający wsparcia w odzyskaniu wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

Szczegółowe cele strategiczne będą obejmować następujące obszary:

1. Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.
2. Pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym i dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Wspieranie rodzin niezaradnych ekonomicznie oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Przeciwdziałanie ubóstwu oraz wykluczeniu społecznemu.

7.2. Wizja i misja

Wizja Gminy to pożądaný stan docelowy danej jednostki, do którego dążyć będzie wspólnota samorządowa wykorzystując do tego własne możliwości i uprawnienia oraz pozyskując partnerów.

Wizja określona w Strategii Rozwoju Gminy Trzebielino na lata 2016 – 2025 wskazuje Gminę Trzebielino jako Gminę atrakcyjnie położoną w stosunku do centrów gospodarczych i kulturalnych regionu, dobrze skomunikowaną, a dzięki licznym atutom środowiska naturalnego oraz rozwiniętej infrastrukturze stwarzającą korzystne warunki zamieszkania i spędzania wolnego czasu oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Wizja rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Trzebielino została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów strategicznych jest ściśle skorelowana z wizją Gminy i sformułowana następująco:

Gmina Trzebielino to miejsce przyjazne mieszkańcom i środowisku, otwarte na zmiany stwarzające możliwości rozwoju i życia w dobrobycie.

Misją Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino jest:

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Trzebielino kompleksowej pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz zapewnienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym

7.3. Cele

Cel jest definiowany jako stan, który chcemy osiągnąć w przyszłości. Cele strategiczne związane są z określaniem tego jaką gminą/społecznością chcemy być, co się powinno robić lub czego nie powinno się robić w gminie.

Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi alokacji zasobów i potencjałów gminy. Cele strategiczne wyznaczają zasadniczy kierunek rozwoju gminy jako całości, są konkretyzacją misji rozwoju gminy. Są one sformułowane ogólnie jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądanę funkcję (potrzeby), które winny zostać zrealizowane (zaspokojone) w określonym horyzoncie czasu.

Pomimo swej ogólności cele strategiczne:

- są związane z konkretną rzeczywistością,
- zostały sformułowane na podstawie diagnozy sytuacji w gminie,
- problemów i potrzeb oraz związane są z prognozą zmian w przyszłości,
- należy traktować w kategoriach celów - procesów rozwojowych, służących lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb społecznych mieszkańców i gospodarki oraz przyczyniających się do wzrostu konkurencyjności i rangi gminy.

7.4.Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Cel strategiczny 1.

Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie funkcjonowania osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w życiu społecznym.
2. Rozwój usług społecznych dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2:

1. Wspieranie osób starszych w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych oraz w zakresie uzyskiwania przysługujących im ulg i uprawnień.
2. Wspieranie rozwoju usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych na rzecz osób starszych.
3. Wspieranie wolontariatu na rzecz osób starszych.
4. Włączanie osób starszych do działań na rzecz społeczności lokalnej.
5. Udzielanie wsparcia rodzinom, w których przebywają osoby starsze.
6. Wspieranie działań na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej dla osób starszych.
7. Tworzenie warunków sprzyjających budowaniu poczucia bezpieczeństwa osób starszych.
8. Rozwijanie dziennych form wsparcia dla osób starszych.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe i kulturalne szczebla podstawowego.

Partnerzy:

Służba zdrowia, sołectwa organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Wskaźniki:

- Liczba osób starszych objętych pomocą materialną i usługową,
- Liczba godzin usług opiekuńczych,
- Liczba osób starszych, niepełnosprawnych i chorych objętych pracą socjalną,
- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- Liczba spotkań integracyjnych dla seniorów,
- Liczba wolontariuszy działających na rzecz osób w wieku senioralnym,
- Liczba placówek wsparcia dla osób w wieku senioralnym.

Źródła finansowania:

Budżet gminy, budżet państwa, fundusze zewnętrzne , organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Prognozy zmian:

- Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób starszych, chorych i niepełnosprawnych,
- Podniesienie jakości świadczonych usług,
- Zwiększenie udziału seniorów, osób chorych i niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- Polepszenie jakości życia,
- Zwiększenie dostępności do instytucji użyteczności publicznej.

Termin realizacji: praca ciągła w latach 2021-2030.

Cel strategiczny 2

Pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym i dotkniętym przemocą w rodzinie.

Cele operacyjne:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie oraz członków ich rodzin.
2. Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych na rzecz używania alkoholu, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i dorosłych oraz przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2:

- Zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych i dotkniętych przemocą i ich rodzin, w tym uruchomienie pomocy telefonicznej.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Działalność Punktu Konsultacyjnego o grupy wspierającej przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Gminie Trzebielino.
- Promowanie zdrowego stylu życia poprzez prowadzenie działalności profilaktycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych na temat szkodliwości używania alkoholu, dopalaczy i innych środków uzależniających.
- Działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie poprzez organizację szkoleń, warsztatów, happeningów, pogadanek i spotkań z przedstawicielami służby zdrowia, Policji.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Trzebielino, placówki oświatowe w gminie Trzebielino, służba zdrowia.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie, organizacje pozarządowe, placówki leczenia uzależnień, grupy samopomocowe, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Wskaźniki:

- Liczba osób objętych pomocą terapeutyczną,
- Liczba osób i rodzin objętych pomocą psychologiczną, prawną,
- Liczba przeprowadzonych kampanii, imprez kulturalnych i innych wydarzeń powiązanych z profilaktyką uzależnień i przemocy w rodzinie,
- Liczba założonych Niebieskich Kart,
- Liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu objęcia leczeniem odwykowym,
- Liczba osób uczestniczących w terapii odwykowej,
- Liczba osób korzystających z pomocy materialnej z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie.

Źródła finansowania:

Budżet gminy, budżet państwa, fundusze zewnętrzne, organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Prognozy zmian:

- Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej oraz wsparcia specjalistycznego,
- Wzrost wiedzy na temat rodzajów, symptomów uzależnień, instytucji udzielających wsparcia,
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób uzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie oraz ich rodzin,
- Poprawa stosunków i relacji w rodzinach,
- Polepszenie jakości życia osób i rodzin,
- Zwiększenie dostępności do instytucji użyteczności publicznej.

Termin realizacji: praca ciągła w latach 2021-2030.

Cel strategiczny 3

Wspieranie rodzin niezaradnych ekonomicznie oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.
2. Zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

- Diagnozowanie zagrożeń i problemów rodziny.
- Wzmacnianie działań zapobiegających dezintegracji rodzin (np. praca socjalna, wzmocnienie usług asystenta rodziny).
- Bieżąca analiza sytuacji dzieci i młodzieży poprzez systematyczne współdziałanie z placówkami oświatowymi i przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.
- Systematyczna współpraca z Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi.
- Wspieranie organizacji czasu wolnego przez szkoły, instytucje kultury, sołectwa.
- Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Trzebielino.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

- Pomoc rodzinom niewydolnym w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie finansowe oraz systematyczną pracę socjalną.
- Stworzenie systemu działania rodzin wspierających w zakresie walki z niezaradnością ekonomiczną i trudnościami w funkcjach opiekuńczych.
- Opracowanie systemu i narzędzi do treningu ekonomicznego dla rodzin niezaradnych.
- Dożywianie dzieci w szkołach,

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe i kulturalne szczebla podstawowego.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, placówki leczenia uzależnień, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, kościoły i związki wyznaniowe, sołtysi, społeczność lokalna.

Wskaźniki:

- Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym i pracą socjalną.
- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
- Liczba zawartych kontraktów socjalnych.
- Liczba rodzin wspierających.
- Liczba rodzin klientów GOPS wymagająca pomocy w formie rodzin wspierających.
- Liczba osób biorących udział w treningu ekonomicznym.
- Liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej – umieszczonych w danym roku.
- Liczba dzieci objętych dożywianiem.

Źródła finansowania:

Budżet gminy, budżet państwa, fundusze zewnętrzne , organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Prognozy zmian:

- Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi.
- Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
- Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki.
- Stworzenie środowiska przyjaznego dzieciom i ich rodzicom.
- Wzrost świadomości w zakresie pożądanego modelu rodziny prowadzący do poprawy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i skuteczną ochroną dzieci w rodzinach.
- Poprawa sytuacji materialnej rodzin.
- Rozbudowa systemu opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Termin realizacji: praca ciągła w latach 2021-2030.

Cel strategiczny 4

Przeciwdziałanie ubóstwu oraz wykluczeniu społecznemu.

Cele operacyjne:

1. Prowadzenie i wspieranie działań w stosunku do osób i rodzin marginalizowanych i dotkniętych problemem ubóstwa.
2. Wsparcie osób bezrobotnych i pozostających bez pracy.
3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

- Systematyczna i systemowa pomoc finansowa i rzeczowa świadczona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Zmniejszanie skutków ubóstwa i braku pracy poprzez aktywizację społeczno-zawodową.
- Inicjowanie działań szkoleniowych i samopomocowych w zakresie wzmacniania wsparcia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Wprowadzanie różnorodnych i innowacyjnych form pracy socjalnej, w tym stałe doskonalenie kompetencji pracowników GOPS.
- Działania na rzecz osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze umożliwiające lepszą adaptację w środowisku.
- Działania wspierające pobudzanie aktywności społecznej (tworzenie klubów, centrów i innych form wsparcia).

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

- Praca socjalna podnosząca chęć zatrudnienia się osób pozostających bez pracy.
- Ścisła współpraca z Urzędem Pracy i innymi instytucjami rynku pracy oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz osób bezrobotnych.
- Uczestnictwo w programach i projektach realizowanych przez instytucje integracji, rynku pracy i pomocy społecznej pobudzających aktywność osób bezrobotnych.
- Pomoc w rozwiązywaniu w rodzinach dotkniętych bezrobociem problemów współistniejących (uzależnienia, przemoc, nieumiejętność pełnienia ról opiekuńczych i zawodowych).
- Zawieranie kontraktów socjalnych z osobami pozostającymi bez pracy w celu wypracowania drogi do poprawy sytuacji życiowej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3:

- Wpieranie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych poprzez pracę socjalną, kontrakty socjalne organizację poradnictwa w zakresie nabycia umiejętności wywiązywania się z obowiązków najemcy.
- Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.

- Działania wspierające i osłonowe na rzecz osób bezdomnych - programy wychodzenia z bezdomności, kontrakty socjalne, pomoc finansowa i rzeczowa, poradnictwo, opieka medyczna.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Partnerzy:

Powiatowy Urząd Pracy, inwestorzy, przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Wskaźniki:

- Liczba osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych ubóstwem.
- Liczba osób bezrobotnych i członków ich rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej.
- Liczba osób bezrobotnych w gminie w tym korzystających z różnych form wsparcia Urzędu Pracy.
- Liczba osób bezdomnych.
- Liczba zawartych kontraktów socjalnych i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
- Liczba osób objętych pracą socjalną.
- Liczba pracowników podnoszących kompetencje zawodowe.

Źródła finansowania:

Budżet gminy, budżet państwa, fundusze zewnętrzne , organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Prognozy zmian:

- Poprawa sytuacji materialnej.
- Poprawa kondycji psychicznej,
- Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych.
- Nabycie umiejętności poszukiwania zatrudnienia.
- Możliwość podjęcia zatrudnienia.
- Zmniejszenie wykluczenia społecznego.

- Wzmocnienie funkcji rodziny.
- Zmniejszenie liczby osób bezdomnych.

Termin realizacji: praca ciągła w latach 2021-2030.

7.5. Źródła i finansowanie strategii

Polityka społeczna, zapobieganie ubożeniu społeczeństwa, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz przedsięwzięcia w zakresie rozwiązywania problemów społecznych obejmują jedną z ważniejszych sfer działania społecznego. Wśród zadań publicznych Gminy ten obszar zajmuje priorytetowe miejsce, co dotychczas gwarantowało możliwość pozyskania środków na realizację zadań z zakresu polityki i pomocy społecznej. Nie bez znaczenia w całokształcie finansowania działań Strategii Rozwiązywania Problemów społecznych w Gminie Trzebielino na lata 2021-2030 może być udział funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych źródeł zewnętrznych.

Przewiduje się, że realizacja planowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu poniżej wskazanych źródeł finansowania:

- Środki własne z budżetu gminy;
- Środki z budżetu państwa;
- Środki z funduszy krajowych (PFRON);
- Środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej;
- Środki własne organizacji pozarządowych.

Budżet planowany na realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino na lata 2021-2030 będzie szacowany w okresach rocznych.

Szczegółowe wydatki niezbędne do realizacji celów strategii corocznie podlegają zatwierdzeniu przez Radę Gminy Trzebielino, w trybie przewidzianym dla uchwalania budżetu gminy.

8. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino na lata 2021 – 2030 polega na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych, np. poprzez nowelizację regulacji prawnych. Pozwala stwierdzić czy wyznaczone działania zmierzają we właściwym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Prowadzony monitoring

zmieniających się potrzeb oraz problemów społecznych umożliwi dostosowanie usług publicznych do zmieniających się okoliczności. W związku z tym ustala się, że nad całością przebiegu procesu monitorowania oraz ewaluacji osiągniętych rezultatów Strategii czuwać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie.

Raportem monitorującym Strategię będzie ocena zasobów pomocy społecznej, przedkładana każdego roku Radzie Gminy Trzebielino w terminie do 30 kwietnia. Ocena zasobów pomocy społecznej jest przygotowywana w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Monitorowane będą również określone wskaźniki realizacji działań przypisane każdemu z wyznaczonych celów strategicznych. Istotnym narzędziem monitoringu będzie również analiza sprawozdań rzeczowo-finansowych oraz sprawozdań z pracy innych podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

Podsumowanie

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Odnosi się to zarówno do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzebielino na lata 2021-2030 jest programem wieloletnim i dotyczy ważnych elementów sfery społecznej wpływających na codzienność życia ludzkiego. Osiągnięcie założonych rezultatów powinno polegać na działaniach zaplanowanych. Strategia ma charakter otwarty, co oznacza, że może być aktualizowana i udoskonalana. Mogą też być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów. Strategia ma służyć efektywnej i skutecznej realizacji działań na rzecz mieszkańców Gminy Trzebielino, a także stanowić dokument służący do pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów ze sfery społecznej.

Aktualizacja strategii może odbywać się nie częściej niż raz do roku, o ile zajdą okoliczności uzasadniające przeprowadzenie aktualizacji. Okres aktualizacji może być powiązany z okresem sprawozdawczym. Aktualizacja strategii odbywa się w trybie przewidzianym do jej uchwalenia.

Koordynatorem działań zaplanowanych w Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie, który przez współpracę z różnymi jednostkami i organizacjami

działającymi w sferze pomocy społecznej ma doprowadzić do optymalnego działania na rzecz osób wykluczonych i potrzebujących pomocy.